

309
44
Saulu Mihkli

Mus ja wana kannel.

Susa Mihkli järeljäänud kirjadest tema sõbradele ja tuttawatele mälestuseks wäljaantud.

Ehk magab kii mullas ju temagi mees,
Ta laulud, need elawad ilma fees.

Teine trükk.

Ubjas 1903.

S. Kalkun'i raamatukaupluse kirjastus.

533

Ed 1591

300.

Laulu Mihkli

Mus ja wana kannel.

Õnna Mihkli järeljäänud kirjadest tema sõbradele ja tuttavatele mälestuseks wäljaantud.

Ar 903
Laulu

Õht magab hül nullas ju temagi mees,
Ta laulud, need elawad ilma sees.

AR ENSV Riiklik Avalik Kirjandusmuuseum

126935 *

Teine trükk.

Ubjas 1903.

S. Kalkun'i raamatukaupluse kirjastus.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 1 іюня 1903 г.

А. Тольскаго's trüff — Wiljandis.

Geskõne.

Rahwas pani minul' nime,
Alga jelleks oli pime;
Tehtud töö eest wastutada —
Nime ei saa kustutada.

Es malt käis mul läbi fere,
Wiimaks öeldi: Tere, tere!
Ega nime meest ei rifu,
Jääd ju ikka: Paulu Miffu!

Olin kaine, ehk ka purjus,
Nimi wiimaks minul harjus,
Nimega sain nõnda haaki,
Niimita ei saanud räaki.

Olin ma mis tahes hädas,
Ikka sõnad riimi wedas.
Tahtsin juua, tahtsin süüa,
Kõned tahtsin lauluks süüa.

Olin ma mis tahte loru,
Pidasin nüüd endast aru,
Mängin rahwal wähe ahwi,
Kül nad minul maff'wad trahwi.

Mõtlesin, kas see nii ime?
Kui veel laotan oma nime
Kaugel wälja ilma fisje —
Rahwas ostab pillamise.

Mis see teeb kui tuhat tükki
Lajen naljaks ära trüffi?
Kriitikat küll wähe kartsin,
Küürutasin, selga murdsin.

Tänu sõnad jiia ei mahu,
See mees jättis mind küll rahu,
Nüüd ma astun jälle ette,
Teist kord' wotan kandle kätte.

Kui nüüd weel mind keegi sõimab,
Ehk mind miskil teel laimab;
Selle eest ma muud ei taha —
„Wõta kott ja otji raha!“

Soiatuseks.

Mis aitab auu, mis ilu?
Mis aitab hõbe, kuld?
Kõik jelle ilma elu
Ei maffa — jee on muld.

Siin elus näed ja mõnda,
Mis sind wast röömustab,
Saad tihti häda tunda,
Mis sind ka kurvastab.

Moornees on esmalt uhke,
Ja ettevaatmata,
Kui neiu temal lahke,
Ja joowib armasta.

Saad jõbraks usinaste,
Kui wähe waewad end;
Su elukäik lääb hästi,
Eks jee tee röömsaks sind.

Kui pea tuleb kurbtus,
Kas ühelt ehk teijelt poolt;
Ja otja saab teil sõprus,
Ehk ja küll kannad hooft.

Mis teed siis waene ära,
Mis wõib sind awita?
Siis nuta, wõi tee kära,
Kõik on sul asjata.

Sul armu juur läind wette,
Mis enne oli truu;
Weel tuleb unes ette,
Weel räägib tema juu.

„Kas mäletad need ajad,
Kus iiksteist hoidšime?
Need paradiisi päewad,
Kus röömu tundšime?“

Siis käriseb mu süda,
Ja lõhkeb igawest;
Ma nutan oma häda,
Mis kasu saan ma jest?

Mis kasu saan ma elust,
Mis aitab rööm ja lust?
Ma lõhken armu walust,
Kust saan ma röömustust?

Mu luud ja kondid, liha,
Kõik hirmu tunneward.
Mu meeled, mõtted, teha,
Need waewa kannawad.

Ma käte pääl sind kannaks,
Mu ihu wärišeb.
Ma südant minul annaks,
Mis lõhki käriseb.

Oh elad ja küll alles,
Mis kasu ma jest saan?
Oh tule iikskord, tule
Ma sind weel armastan.

Mu kõige kallim wara,
Jää jumalaga nüüd!
Sa lähed minušt ära,
Ei ole minul süüd . . .

Kui palju noori mehi,
On teega tunda saan'd,
Et armastus on tühi,
Ja mitmeid pahandan'd.

Oh noormees, waata ette,
Ea pärast kahjatsed.
Sul kerge meel ja mõte,
Ea endal kahju teed! . . .

Leinaja armuke.

Kõik, kes mul armus sirutawad käsi,
Neid kahetsen ma jüdamest.
Ei wõi ma kosta teie küsimisi,
Ei täita teie soovimist.

Mul jüdames on mälestus weel peitus,
Surm wõttis minu kallimad.
Ma armastasin wainu wäes ja wõitus,
Ei olnud õnnel, rõõmul maad.

Oh haud! kes wastab sinu järeldusi?
Mis sina riisun'd mitmedelt;
Ei sina ilmas jelle järel küsi,
Kui palju filmi tilk'wad wett.

Peaks tilk' ma filmawesi sinu hauda,
Kus sina puhkad wiimast und;
Ehk niisutaks see sinu kirstu lauda, —
See kosutaks mind weel üks tund.

Ei muidu ma ju haura ligi rutta,
Kui ja ei olnud jeda wäärt;
Seepärašt wõin jääd julgest wälja nutta,
Sest kurwastusel pole äärt!

Sa waatad waimu wallašt minu rindu,
Ja näed, et ma weel julle truu.
Sa näed, et igapäew ma tõuseks lendu,
Teed juhataks mul tähed, kuu.

Ma jätaaks ihu wilu haura mulda,
Mis üksford tõest ärkab wišt,
Ja lendaaks sinu kõrwa, waimu walda,
Sääl jätaaks mina leinamist.

Peaks kuulma ja mu jala ohkamisi,
Peaks nägema mu pisaraid,
Peaks wastama mu sõnu tasakesi,
Mis elušt weel jul meele jäid.

Seepärašt jätke! raisata ei maksa,
Ei maksa mõtet sündida;
Sest furnud unusta, ei mina jaks —
Siis pean ma uuest sündima.

Soow teise maailma.

Mu mõttes kord oli nii hale,
Ma mõtlesin ühte ja teist,
Maailm see mul näitas nii kole,
Ehk unusta' püüdsin kül muist.

Ta on ju kül otjata lai,
Mul siisgi ta kitsas kui keel;
Mul kitsamaks ikka ta jäi
Et rahu ei leidnud mu meel.

Müüd soowisin, ikka et näeks,
Kas unes, ehk ilmsi, ütskõik!
Teist ilma, mis jäädawaks jäeks,
Kus rahu ja hiilguse paik.

Müüd paistfi'd kaks wärawat ligi,
Kaks wäikest neiukeste peas,
See maksab wist waewa ja higi,
Kui seisaks jäl hingede seas.

Oh neiu, ja hoia need lahti,
Nii kaua, kui iales wõid;
Ehk saan ma wast kuidagi mahti,
Siis küsi: Mis ligi weel tõid?

Ma tõin weel ligi üks süda,
See nõuab ka palka su käest,
Ja kui sa ei usu weel seda,
Siis närtsib su pärast ta tõest.

Oh laje! oh laje! ma palun,
Reist filmadest siisje just mind;
Nii kaua ma nutan ja hulun,
Kui wiimaks wõin liiguta' find.

Kui lajed mind filmadest läbi,
Ei ole ka rahul mu meel,
See on mul üks imelik töbi,
Et edasi tungiks ma weel.

Ma tungiks jul südame põhja,
Ei lahkuks jäält eladeski,
Muud rõõmud kõik tunnistaks tühja,
Ja elaks jääl waguši nii . . .

Sääl palmista minul üks kamber,
Üks hoia ja wõeraste eest,
Siis seisab see hülgus mu ümber,
Sa kuiwatad filmad mul weest.

Sest südame kambri sees elu,
Jäeb ükfinda minule weel,
Siis tunnen ma tõest jest tulu,
Siin maapäälse õndjuse teel.

Wiimane lahkumine.

Mu kõige kallim, mina jätan
Sul wiimjeks lahkumiseks kätt,
Su rinna najal mina nutan
Nii kaua kui weel filmis wett.

Mitspärast murdsid oma truudust,
Mitspärast jätsid sina mind?
Mis oli mul, ehk simul puudust?
Kas ma ei armastanud sind?

Seft noorest põlvest jaadik ammu,
Sind nähes, tõusis, wajus rind;
Sa juhtisid mu elu jammu,
Sul ainult ohwerdasin end.

Mu elu, mis ma jüa maale,
Kord kurb, kord rõõmus elajin,
Siis ikka sinu rinna naale —
Sääl jüdant tühjaks walajin.

Kas wõib ju jüda külmaks jääda,
Mis nõnda kaua armastan'd?
Sa mõtle, mis on läinud mööda,
Kas ja sest rõõmu küll ei jaan'd?

Need kohad, kus me' kahekesi,
Kas mäletad? weel käsi käes,
Ei jõua rääki! jilmis weši,
Ja jüda jee mul lõhkeb jees.

Ma annaks kõik, mis hinge taga,
Kui find weel wõidak miskil teel,
Seft tõest ju jees ei päris maga,
Üks jäde wist jääl õögub weel.

Oh ütle jüüd! oh ütle wiga!
Miks pärast jätad sina mind?
Mul lubasid kõik elu-iga,
Mul truuwist lubasid ja end.

Küüd minu filmi wõõralt waatad,
Su pilk on külm, kui talwel jää,
Sa wiimast lahkmist weel ootad,
Siis rahu jul, kui mind ei nä'ä . . .

See aeg, mis armus jaatjin mööda,
Täis õnne, rõõmu, rahulist;
Ma seega wõin küll rahul jääda,
Teist armu pole waja wist.

Ei siin maailmas mina enam
Üht teist weel armastama jaa,
Kas olgu ta jee kõige kenam —
Eest ikka meeles seijad ja.

Weel palun sinult wiimast andi,
Kui minu hauast mööda lä'äd,
Kas wõiks ja sääl üht waikest tundi,
Eh' wõiksid? Kui ja seisma jääd!

Eh' otjid wälja wiimast tilka —
Üht pisart ikka kofku jaad?
Las' kufku hana lille hulka,
Minb seega haudas auustad . . .

Sündimise päewaks.

Puu metjas ennast uhkelt kiigutab,
Kui wägew tuul ta ofji liigutab.
Ka inimesel ärkab tundmine,
Kui tuleb meele temal jünd'mine.

Eh' ja kül kaua jammud elu teed,
Reid tähtsaid päiwi jüiski harwa näed,
Seepärast lüfka endast magust und,
Ja rõõmusta, nüüd on jee paras tund.

Sul sõbrad wiimselt wõt'wad joowida,
Et õnn ei peaks sinust lahkuma,
Et õnnistust tooks maa ja tema pind —
Ka jeda joowib julle minu rind.

Armsamale.

Kui esimest kord nägin sind,
Nii pea tulsus minu rind.
Mu meel läks palju lahkemaks,
Mu süda palju rõõmsamaks.

Su eluviisid, kombed, teod,
Mu meele jäid kui unenäod;
Reed nüüd ka mind veel waewavad,
Kui näen sind wahel kõndivad.

Kui minuga wast kõneled,
Ehk ühe lahke näo teed,
Siis wälgu kombel hirmjaste
See käib mul läbi südame.

Kõik puud ja põõsad, mets ja maa,
Sind wõt'wad meelde tuleta,
Ei kao ja mu südamest,
Ei minu meelest mõtetest.

Ei pääse mina sinu käest,
Ei looduse, ei omaist wäest,
Sest loomulik ja wägew hund,
Mul seisab mõttes iga tund.

Weel tõusjeks arm mul kõrgemaks,
Ja waimu silmi lä'äks ergemaks;
Kui ja mul hellalt annaks käe, —
Mul lahti teeks see südame.

Pauline.

Pauline, kuis tufsub mu süda,
Kuis weri keeb rängalt mu sees,
Kas mäletad aega weel jeda,
Kus wandusid fina mu ees?

Minu käe oma kätte ja wõtsid,
See oli just uulitja pääl,
Sa langeſid mu rinnal' ja nutſid —
Ja nutuga wäriſes hääl. . .

Sinu laugedel laenetas meri,
Ja nägu läks kahwatumaks,
Sina hüüdsid: oh armas, mu weri
Sinu järele igatſeb ta!

Siis lubasid maha ja jätta,
Oma endist, nii koledad süüd,
Ja mulle ka armastust näita —
Kas oled jeda pidanud nüüd? . .

Paks pimedus kattis maad ilma
Kui kurbtuses lahkusin su'ſt —
Ei paistnud ja enam mu silma,
Kui tagasi waataſin just.

Kuu ſaatusel ſammusin mõttes,
Mind ootas pikſ reisitee eel. . .
Üks hääleke taja mul ütles:
Sinu neiu ſaab eſſima weel! —

Kõik wõderamaa uhkus ja ilu
Ei wõinud mind rõõmustada,
Minu ſüdamest armast'ud neiu,
Minu mõtetes wiibisid ja. . .

Nüüd jälle ma Gestimaa pinnal,
Ja rõõmus on jälle mu meel,
Ja hingata, neiu su rinnal
Ma igatsen lõpmata weel.

Kus jäänud on nüüd sinu luba,
Miks püüdsid mind petta nii sa?
Nüüd minust võid olla ka waba,
Ei enam sind armastama saa!

Kuid jala weel leinan sind taga,
Seni, kuni lä'äb hülmaks mu rind
Sina olid mul armas, kord wäga,
Weel kaua saan leinama sind.

Ekstinud armastus.

Ma õitsejin nooruse ehtes,
Maailm minul naeratas ees;
Kui puud, mis kewadel lehtes —
Nii olin ma õnnelik mees.

Mul rinnus on kõrgema anne
Mis peitab noorelt meil sees,
Waid ime see on üks wanne —
Käib kurbtus ja rõõm käsikäes.

Ra minul sai oaks üks jüda,
Mis tõest oli minule truud,
Ei võinud ma aimata jeda,
Et sind ei saa mina — waid muu!

Kül kadusid aastad, kül päewad,
Su magusa sõpruse sees,
Ei usk'nud, et ükskord nad jääwad,
Siis leina, ja õnnetu mees!

Nii kuidas wast kähwatab wälku,
Kes purustab liha ja luud;
Üks rööwis mu armukese pilku —
Mind jäeti kui wana puud.

Tõest, sina ei ole mind jätnud,
Waid teine, kes kawalust täis;
Ta minu käest sind wist on petnud,
Wist kangeist ju pääle ta käis.

Seepärast ei kurjuse sõnu,
Su pääle ma ütelda wõi,
Ei elades sind ma ei wanner,
Waid kahju, et teine sind sai.

Nüüd wõõral sa soojendad rinda;
Mu mõistus lä'ab segaseks tõest,
Kes maksab mu waewa eest hinda? —
Mis tajumist saan ma ju käest?

Üks tükk minu rinnust sai kistud,
Üks tükk minu südame jeeft,
Sai teisele mehele ustud,
Kes trööstib mind õnnetut meest?

Oh surm! kus jäi sinu oda?
Sa saaksid nüüd kahega tööd,
Sa ise ju näed meie häda,
Miks pärast ja eemale lööd?

Mtul elada rasked on aastad,
Mis piina all elama pean;
Ma loodan, et sina mind päästad,
Sul on ju jaks wõimus, ma tean!

Õht, mis minult wiimati kaob,
See andku weel sinule suud,
Siis lahkudes film finni waob, —
Siis puhkawad kondid ja luud! ...

Selge armastus.

Ei puu, ei tule jüsi,
Wõi nõnda põleta,
Kui armastus, mis tõsi,
Ja teistel teadmata.

Ei roos, ei lill, ei õied,
Wõi nõnda õitseda,
Kui armastuse kõied,
Mind wõtavad jiduda.

Sa wõiks üht peegelt wõtta,
Kui oled uskmata;
Mu jüdamesse jätta,
Säält wõiks ja waadata.

Ei nalja mul ei ole,
Ei pettuist, kawaluist.
Ei muud mul meele tule,
Kui selget armastuist.

Petetud noormees.

Kestmises elueas,
Ma ümber rändasin.
Mul polnud mõtteid peas,
Mis asja otjisin.

Siis häkist löi üks säde,
Mu südant igal pool.
Üks ainus filmawaade,
See trehwas mind kui nool.

Nii mitmega end köitsin
Ma noore ea sees.
Ja mitmed nalja heitsin,
Sest ma ju olin mees.

Ei aita nüüd mu nali,
Ei filmakirja mäng.
Mu sees tõe armu tuli,
Ja mina tema wang.

Nüüd kõnnin kurb ja mõttes,
Ei unes rahu saa.
Oh Jumal, kes mul ütles,
Miks sain sind nägema.

Mis ajab noortmeest norku?
Miks kõnnib kurwalt nii?
Ta sattus armu võrku,
Ja jääb wist surmani.

Mitspärast sünnib ilma,
Üks wilets inime?
Snn waatab lord ta filma,
Ei süisgi lähine.

Siin ringutab ta käsi,
Ja elu sajatab.
Ei teagi ta isi,
Just ennast ekfitab.

Mii pea kui sind leidsid
Mu filmad teiste seas,
Siis minu rinda peitsid,
Mis ei lä'ä mõttest, peast.

Häämeelega ma kannaks,
Kõik piinad julgeste;
Kui saatus ise annaks,
Sind ükskord minule.

Kas jina ükskord jõuad,
Mu waewa tajuda?
Kas ja weel rohkem nõuad?
On raske uskuda.

Üks mõte tõuseb üles,
Teeb hirmu värinat;
Ehk ja kord teiste süles,
Su päewi lõpetad.

Mäeks ma su jüdamesse,
Kas ma jäält uudist saaks?
Säält loeks ma tajakeste.
Kas ja mind armastaks?

Kui hästi käib jul käsi,
Nag lendes mööda lä'äb
Ei ja siis seda küsi,
Kas ikka nõnda jääb?

Pea tuleb rõõmu tuju,
Ja õnn sul ootmata,
Siis meele jääb üks tuju,
Mis lust on mõtelda.

Siis armastuses ojud,
Ja mõtled, et jääb nii;
Pea mure jisse wajud,
Kui asi teisteti.

Miks pärast on need rõõmud,
Mii iürifejed kõi?
Miks kaowad need wainud,
Kus on neil päris paik?

See aeg, mis ma sind tundjin,
Kui unenäoks jäi;
Ma uuest ilma jünd'jin,
Mind loodus teistford löi.

Maailm läks minul kalliks,
Kui tuli õnne proow;
Oh et ja tõest mind kalliks,
See oli minu joow.

Kas wõisin mina usku,
Et sinu jüda külm?
Ma täitjin armu käsku,
Müüd petetud mu silm.

Lahkumuse.

Seisan kurbwalt raskest mures,
Waew käib minu hinge pääl;
Armufese pilt mu weres,
Unes kuulda tema hääl.

Glades ju pilt ei kao,
Minu meelest, mõtetest;
Ei ju nägu ial wao
Minu puhtast südamest.

Rõnnin ma, ehk seisain paigal,
Siis ju wari näitab end,
Astub uhkelt minu kõrwal,
Jkka armastan ma sind.

Wahel kurbtus, wahel mure,
Wahel lust mind kihutab.
Waimus astud siis mu juure,
See mu südant jahutab.

Waewalt jain ma sind küll tunda,
Waewalt rõõmustasin end,
Waewalt armus suud jain anda,
Waewalt armastasin sind.

Süda alles rindus põleb,
Möödaläinud tundmustest,
Uuest nutt ja kurbtus tuleb,
Rusuks pekstud südamest.

Raugel nii kui tähed taewas,
Raugel oled minust ja,
Peaks ma siin maailma waewas,
Sind ükskord weel nägema!

Oled kaugel, siiski ligi,
Käivad meie mõtted weel;
Umustan kõik waewa higi
Siis, kui sinust mõtleb meel.

Ekstnud neiu.

Noorelt mängis ema jüles,
Taewaliku rõõmu sees
Tütarlaps, kui kaswis üles,
Siiski ema jilmad wees.

Rõõmuga ta elu algas,
Ema hoidis hooljaste.
Silmawett jai selle palgaks,
Nüüd ta ohtab raskeste:

„Oh, mu laps, mis jaan jest kasu,
Et ma olen ilmas siin.
See on raske, ja ei usu,
See on mul üks waew ja piin.“

„Kallis ema, küll ma usun,
Et on waew sul jüdames.
Kurjaga ju heldust taju,
Patu-unes magades.

Olin alles noor ja ilus,
Elu õnn käis minuga.
Tõest ma ütlen: see on walus,
Kes end rikub patuga.

Noormees minu õnne tallas,
Talge alla forraga.
Mu ja ilu laial pillas,
Nüüd on häbi murega.

Petis mees, mis said jest abi?
Mis said sina kasu jest?
Tegid endal ka weel häbi;
Mis said kasu sõprusest?

Andsin ennast sinu kätte,
Olin sõber sinuga.
Ei ma waat'nud enda ette,
Nüüd ma ohkan waluga.

Oleks ja mu elu wõtnud,
Kui ma olin puhas weel;
Oled nüüd mu hinge tapnud,
Sest lä'äb segaseks mu meel.

Noormees, ja mu hinge rööwel,
Kas ja mõtled selle pääl?
Sind ka wõidab jurma-ingel,
Kohut mõistab Sja hääl.

Vanemad on juures mures,
Nende laps on kadunud.
See ei unu nendel surres,
Et ma olen ekfinud.

Rõõmuga ma magaks hauas,
Kus on rahu igawest.
Sest jääl külmas haua mullas,
Kaob kurbtus südamest.

Dotaks tundi, ülestõusniist,
Kohumõistniist Issandast;
Ehk ma saaks weel andeksandniist,
Ehk ta päästaks oma last.

Tütarlapsed, kes kõik näete,
Kuidas minu saatus käib.
Muust ja ilust ilma jääte,
Kui üks samm teid kõrwa wiib." "

Haatuse wängis.

Ema rinnal wäeti,
Silmis läikis weji,
Pehmelt sülle wöeti,
Ornalt mängis käji.
Kül warjatakse,
Ja karjatakse,
Et miski häda
Ei puutuks teda.

Beats need ema hooljad käed
Surmani mind kandma;
Ei siis saakjid wöörad wäed,
Kõikudes mind tundma.
Waid asi muudab,
Laps ise juudab —
Ei warja käji,
Waid astu iji!

Tulgu kurbtus, wiletjus,
Wanadus ehk mure,
Lapsepõlwe mälestus,
Glades ei sure.
Ja ema süles,
Silm rõõmuist põles,
Kust jain see mõtte:
Mis tuleb ette?

Kas ma wõisin aimata;
Dma tulewikku,
Et mind wöetaks laimata,
Auu ja elu rikku. . .
Kui pää'sin sülest,
Siis elu tulest
Ma käijin läbi,
Kas auu ehk häbi!

Neiu põlve maitfeda
Polnud õnn — see kadus!
Vanemate kaitfeda,
Elastin ma kodus.
Ei armu tuli,
Mis teistel oli,
Mu rinda puut'nud,
Mind teiseks muutnud.

Eiis kui teistel rõõmus rind,
Peiu vastu tufjub,
Wõeti mind ja weeti mind;
Mii et jüda rakjub.
Ei armu wäed —
Waid külmad käed,
Mind kinni püüdsid,
Ja omal hoidfid.

Kes mult küfis: kas mul arm?
Kellel pidin kostma?
Kui ei lä'ä — siis witsa hirm
Sundis ette as'tma.
Kui waras wangist,
Mind kisti jängist;
Kas tee mis tahte,
Meid pandi ühte. . .

Wang, kes jurma kohtu all,
Kurjatööst tal kahju;
Wastfjelt weeti mind kui tall';
Kannatuse ahju.
Mul filmad kirjud —
Ja jurma warjud,
Mu ümber piir'fid,
Mind kaugelt luur'fid.

Süisgi wähe trööstimist,
Leidsin mehe kaijus.
Mõtlesin, mis on mul jest,
Elu on kõik raisjus! —
Nast aastalt harjus,
Meilt kadus kurjus,
Ja pitka puhu,
Sain jälle rahu. . .

Sige kohtumõistija
Käänis teise lehe;
Mitmest waewast päästija,
Wõttis minu mehe.
Surm tuleb appi,
Ja wõtab noppi;
Ja käes on wõtmed,
Mis päästab mitmed.

Jälle olin üffik lind,
Alles noores eas. . .
Minult isa kaitstes mind,
Pärijate seas.
Müüd kadus nali,
Kui kohus tuli —
Ma pidin as'tma,
Ja kohtus kohtma.

Wastaliste kawal püüid,
Wiimati läks nurja. —
Testament ei kandnud süüid,
Ei ma kartnud kurja. . .
Sain mehe koha,
Ja tema raha. —
Kõik oli waga — —
Sain hinge taga. . .

Mõtlesin, et lõp'nud waew,
Mis mu elu rõhub;
Täis ei olnud häda kaew,
Sinna palju mahub.
Mu wastalised;
Kui muhud, paised,
Ei kao häkki,
Waid lõowad lõhki.

Rahwal tõufis hirmus jutt:
Mees saan'd surma rohtu!
Wastalistel kibe rutt,
Kaebasid mind kohtu.
Mind joow'sid rauda —
Ja mehe hauda,
Kad tahtsid waata,
Mind huffa jaata. . .

Suured kohtud, politseid,
Surnu aeda jõudsid.
Tee nüüd, mis ja teha wõid —
Mehe hauda nõudsi'd.
Ma näit'sin koha,
Kus tema feha.
Mind naerji'd rahwad,
Kõik rikkad, fehwad.

Haud kül lahti kaeweti,
Surnu wõeti üles;
Asjata mind waewati —
Süda rindus põles.
Ma püüdsin näita,
Et olen süüta. . .
Kõik oli tühi!
Sääl puudus rohi.

Surnu lasti tagasi,
Dma rahu paika.
Puhka jälle waguji,
Ei sind ükski lõika! —
Ei kestmud kama,
Kui jelle hana,
Weel wõeti lahti,
Et uuest wahti.

Lõikamisel weider hais,
Sääl ei olnud mina.
Purgid pandi hais'wad täis,
Muud kui hoia nina!
Nüüd leiti arsti,
Kes tunneb warsti;
Kas jurma rohi,
Eiis asjal põhi. . . ?

Teine haud, mis kõrwal just,
Jälle lahti wõeti,
Teadmata, et fuhu jüis
Dige furnu maeti.
Ja kolmat korda,
Said kaew'jad murda,
Kirst oli näha,
Mis jälle teha? —

Jälle nudist — ja mis uus,
Mis ei ole olnud:
Surnul näha habe suus,
Haudas habe tulnud.
Dn siisgi harwad,
Tal mustad karwad
Dn siisgi näol,
Kui imeteol. . .

Arwataks, et mulla sees
Tga asi tärkab.
Mis ja külwad iganes,
Loodud jõuuga ärkab.
On jüiski ime,
Kust sai see seeme?
Kas wanast tüwist,
Eht päris jawist? — —

Raskelt petetud.

Mul puhkas rahus mõte ring,
Ei trehwanud mind armu ling,
Ei waewan'd siin mind elu piin,
End üksi elust läbi wiin.

Siis tabas mind ta leekin film,
Mind ümber piiras uneilm.
Ma heitlestin, ma wõitlestin,
Ja süia sinna põiklestin.

Weel jinul wäed kangemad,
Kui nägid wastu sõdiwad;
Kõik asjata, ei pääs'nud ma, —
Waid lang'sin ühe hoobiga.

Nüüd unistasin mõne kuu,
Ei teadnudgi, et sinu juu
Kord waikib wiist, ja elu rist,
Mül langeb kaela pikkamist.

Ma sinu ligi nägin weel,
Mis uneski ei mõteln'd meel.
Need armu jõed, kui ime wäed,
Siis kui mind hoidsi'd sinu käed.

Kui armu unest ärkasin,
Siis wiirastusest märkasin;
Ei näinud sind, ja jätsid mind, —
Siis hirmsaht walutas mu rind.

See aken, kus ja istusid,
Ei anna minul wastusid,
Sind kõige päält, ma otsin jäält,
Ei kuule enam sinu häält.

Kui hoian sõrmed keelte pääl,
Siis kurwalt kõlab nende hääl,
Siis waimu sees, mul seisjad ees,
Ja uuest walu südamees.

Miksparaast armu jumalad,
Mu pääle wiha kannawad?
Mis tegin ma, et asjata,
Mind nõnda püüdwad waewata?

Nüüd lahtudes mul pisarad,
Kui jõe ojad jooksewad,
Kõik wiim'ne tilk, ja wette hulk,
See on kõik efsin'd armu pall.

Ei wõi ja jeda uskuda,
Kui raske sinust lahkuda,
Kõik annaks ma, kui sinuga,
Üks tund weel wõiksin elada.

See päew ma kaotaks ilma päält,
Kui esmalt kuulsin sinu häält.
Ma waludest jaan murtud wiist,
Kui ma ei leia trööstimist.

Üks päästmine, mis lootust teeb,
Mis minul wiimaks üle jääb;
Kui tuleks surm, mind kataks põrm,
Siis unust'ud kõik ekfin'd arm.

Kus on üks teine elu weel,
Kas madalas ehk üleweel?
Ehk näeb weel meist, teine teist,
Ei jääl ei ole meest ei naist.

Sinifilm.

Kord seijis üks sinifilm kurwalt mu ees,
Ei olnud nad kuivad, ei olnud nad wees,
Säääl paistis üks jära, üks päewade tõuus.
Ma sain ka just aru, et filmad mu nõuus.

Ma hoidsin end kõrwa ta filmade eest,
Mis jala wast sidunud mõndagi meest.
Oh siisgi ma naersin; kuis wõib mind üks film,
Siin ilmas siis wõita, kui näitan end film.

Mii elasin rahulist nädalat kuus,
Kõik kõne ja asi see oli meil uus.
Siis leidsin ma kõidetud mõtet ja meelt,
Need filmad mind wedanud kõrwa mu teelt.

Täis ehmatust, walu, kui aru sest sain,
Ja temale wiimaks ka teatust sest tõin.
Oh häda! oh häda! mis saab wiimaks meist,
Sest elades omaks ei saa teine teist.

Need seinad on kõrgeid, mis lahutab meid,
Ei jõua ma kuidagi lõhkuda neid.
Kes lõhub need seinad, kes purustab mäed,
Et surmani kanda find wõiksid mu käed.

Wast langeb kui rahe, üks pijsara hoog,
See on weel mu hingel see wiimane roog.
Sest muidu ei sula see jäätuse lord,
Kui filmad ei woola, ei kao see murd.

Kes tõi sind mu ette, kes juhtis meil teed?
Et lang'jin su kätte, nii kuidas nüüd näed.
Oh saatus, ma kaeban sind kohtusje tõest,
Sääl wastad ja wistiht su tegude eest.

Peaks wõima ja sundi, ma põgeneks tõest;
Et rahul wõin kõndi, kui eemal jest wäest.
Sest ligidal kuuleb su häält minu kõrw,
See rammestab waimu, ka närtšib mu närw.

Ehk seijaks weel saatuses imelik tee,
Kes aitaks mind üle see seina ja mäe?
Oh kallike, wiimaks ehk leiad sa nõuu?
Sest asi käib üle mu mõtte ja jõuu.

Ehk ligidal, kangel ma rahwast küll tean,
Ei leia üht hinge, kel rääkima pean.
Sest haledast kaebaks ka kiwid ja puud
Mu saatuje üle, kui oleks neil juud.

Ma annaks sul lahkudes kätt ja ka suud,
Seks tunniks ei ulata inimlik jõud;
Sest wesi saab otja mul silmade jeešt,
See annab mu mõtetest tunnistust tõest.

Ehk leian üht hinge, kes armastab mind,
Sääl juures ei ial ma unusta sind.
Ehk lubab küll armastust temal mu juu,
Sääl juures on süda weel sinule tru.

Oh jõuaks!

Hhkades ja kurtes istun akna all, —
Silmas hiilgab pisar, pää käe na'al.
Igatse des ootan sinu tulemist,
Kauaks jätab sa mul leinamist?
Piltwed näen lendwat jääl taewa all teel,
Zookseks ja lendaks su juurde mu meel;
Vangeks jul kaenlasse, annaks jul juud.
Siis saaks mu waew wa'ft lõpetud.

Kaua ja siis wiibid, millal sind näen?
Tead ju nii selgest, et sul truuiks jäen,
Mõttele, et ma palju waewa kannatan,
Sest et sind nii väga armastan!
Murdku ja rikkugu kõik, mis mul on.
Sinuta ikka ei õitse mu õnn; —
Sinuta leinab mu mõte ja waim,
Sinuta on süda nii tuim.

Oh kui väga tihti, oh kui mitu kord,
Nutab minu süda sinu pärast werd;
Et sa oled kaugel minu silmadest,
Et sa oled kaugel minu südamest.
Minu ke wara, mu elu, mu hüüid,
Nutta mu kaenlasse, rutta sa nüüd;
Peida mu filmad ja kuiwata neid,
Siis jään ma rahule sedamaid.

Kui ma kufun õrnalt jinu kaenlasse,
Siis on minul nii kui lendaks ülesse,
Ka mu roidunud süda see saab ärit'ud.
Kui wast juu saab juuga puudutud.
Jõuaks see tunnife, jõuaks see päew,
Jõuaks see aeg, missal löpeb mu waew.
Et ma kord jinu ei lahkuda saa,
Sest mina sind ei unusta.

Linakoltsija.

Kas tunned ja üht peremeest,
Kelle pärast on juur võimus?
Ma koston ka weel teiste eest,
Sest ma ju wihtan tuimust!

Ma pole keelte tõlkija,
Ei tunne ka mis aabits;
Waid kehwa lina koltsija —
Mu pärast wänt ja roobits!

Ei ole ma üks unimüts,
Kell' raha nälg on wali, —
Mul aurab laual liha päts,
Kui jeina kell lööb neli . . .

Kes kannab siidi, sammetit,
Ja täidab oma kõhtu;
Ei waheta mina ametit,
Mul jөөk on magus õhtu.

Üks „herra“ ei wõi elades;
Ei parfülegi minna,
Ja kardab suitsu hirmsaste,
Ja jureb tõest ka sinna!

Kas olgu päewal, ehk ka ööl,
Ma töötan mustas tares.
Mul igapäew priitahulik töö,
„Saks“ minu ees kui wares!

Kui mõnikord on hirmus ilm,
Mis on mul sellest kahju;
Ja teinekord nii wali külm,
Siis tükin tarre, ahju.

Kui junnib keegi peremees
Mind üleliiga tööle,
Siis reisib wälja kotimees,
Ja paneb roobits wööle . . .

Kui tahan, wõtan priiuse,
Ja nihutan end kõrtsi,
Sääl wiskan kortli näosse,
Ei minu meel siis närtsi!

Paruski, panemetski,
Taf puudet ja jestoi!
Siis algab tants kafatski,
Kas kәpakil ehk piusti!

Kord juhtus mul see ime auu;
Siin oma rahwa seas, —
See käis kül wähe üle jõuu,
See oli neile wihas.

Ma märkasin, et peremees,
Söüb igas söögis liha,
Ja minul paljad kapstad ees,
Siis tõusis mulle wiha.

Küüd igakord kui mahti jain,
Kui keegi mind ei näinud,
Ma kaužil keeru ümber löin —
Waat' mis kõik pois saab teinud.

Küüd mina ikka kojusin,
Ja peremees jäi kängu.
Ma nõnda temal tasusin —
Ei ta saan'd liha, tangu.

Ei wõinud mina aimata,
Mis tuleb selle järel . . .
Ma mõt'lin: las' ta kärwata!
See paras tema kerel!

E l u.

Ma mötlesin, et elu,
On üleüldse waem.
Üks häda ja üks walu,
Wa'st arwa rõõmu päew.

Nüüd leidsin ennast efs'wad,
Ei ole asi nii.
Ma tundsin elu makswad,
Mis muutis koguni.

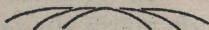
Seft jaadik, kui ju ligi,
Wul õnn jai olema;
Siis muutis ime wägi,
Wu südant põlema.

Nüüd soowin ma, et elu,
Wul igaweste jääks,
Ja sinu silma ilu,
Ma igaweste nääks.

Sul filmist woolab meri,
Ma ujuks jelle sees.
Üks paradüüsi wari,
Üks õndjus nende sees.

Ei leia mina jõnu,
Mis sinul ütelda,
Ei uusi, ei ka wanu, —
Wõin ainult mõtelda.

Weel parem kui ju ilu,
Ei paistaks teistele;
Siis kadeduse walu,
Ei puutuks minusse. —

Soiatus.

Kes armu hõlma heidad end,
See kats'ku, kas tõest jõe on rind,
Pea löpneb äge palawik,
Sind ootab hirmus tulewik.

Kus ial elad rahwa seas,
Siis armastad ju noores eas,
Ja kõik ju ettevõtmine,
Dn armu hõlma tõt'mine. —

Ea waatad üht ja waatad teist,
Ja mõni jind ka jallib neist;
Pea tunned rindus armu wäe,
Ja hõlpjast annad temal' kää!

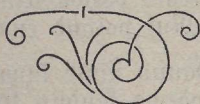
Aeg lendab esmalt nii kui tolm,
Teil elu näitab kui üks pulm;
Weel mõte on, et ialgi
Ei muuda tema teisiti!

Dn mõtted ühed, süda jõe,
Siis julgest eluaastaid loe;
Siis pole raske ükski waem,
Teil julgest tüürib elu laem . . .

Ei lepi kaffu mõte, meel,
Siis laew on warsti effiteel;
Siis kaob teilt see „pulmapäew“,
Ja ette astub „rindus waew! . . .“

See on üks üks, mis puremist
Ei kardä, ei ka juremist.
Ei kirja salm ka teda löö,
Ei ial wäsi tema töö.

Sest ole tiitar, ehk ka poeg,
Üks ainus lord on sinu aeg!
Siis katju, kas tõest süda soe,
Ja õigest tema löögid loe.

Kimbatus.

Mul tuli kiri Tallinnast,
Mis sõber saatis mulle;
Et ruttu tulla usinast:
Hää koha soovin sulle!

Ma jätsin seekord orjuse,
Ja priiust endal wõtsin;
Siis panin riided pakisje,
Ja Tallinnasje tõt'sin.

Kui mina Tallinnasje sain,
Siis paki trahteri jätsin.
Kaks pudelt õlut ära jõin,
Ja sõbra juure tõt'sin.

Ei olnud sõpra enam jääl,
Ja Peterburgis juba.
Kaks päewa teine koha pääl —
Mul polnud enam luba . . .

Ei aidanud nüüd kavalus,
Kaks päewa kandsin kiwa;
Siis lõppis jälle teenistus —
Ma kaotasin leiwa!

Siis wõtsin pakist wiuli,
Ja lootsin jellest abi.
Ma ütlesin: marjs edasi!
Ja käisin traht'rid läbi.

Siis mängisin ma wiulit,
Trianglit ühes ligi.
Pakk seisjis trahtri riikulil —
Mu palgid kattis higi.

Siis waske ja ka hõbedad,
Mul waewapalgaks anti;
Ja pärast papri lupakaid,
Mul rinna tasku panti.

Kolm päewa nõnda teen'sin just,
Ja Pärnu sõita lootsin.
Ei tulnud kohe woorimees,
Siis mitu päewa oot'sin.

Kui tuli üksford woorimees,
Siis puudus jälle raha.
Mul häbi ütelda ta ees —
Ma mõtlesin: mis teha?

Ei aidanud mul miskit muud,
Kuid kõmp'sin jälle jala,
Ma terja kombel täitsin suud,
Sain jõögiks mõne pala . . .

Kuid wiimaks jõudsin sihile,
Sääl roobits pandi wööle —
Ja jälle, jälle tubliste,
Lõin ennast lina tööle.

Sündimise päevaks.

Ärka! oh ärka! nüüd hing ennast löbuga jõdda,
Kolmjada kuuskümmend wiis on ju jällegi mööda.
Deru see film —
Waata, kas alles on ilm,

::: Sest mitu on teda jätnud. :::

Waimude lubaga jaid ja see kaduwa elu,
Sammud ja hooletult, ei ja siis leia sest tulu
Waimude wäed,
Zuht'wad sul jalad ja käed,

::: Nemad ka oot'wad sul tãnu. :::

Asjata nemad ju elu eest hoolt ei wõi kanda,
Eht ja neil tänafeks päevaks wõid midagi anda;
Waimude hulk,
Mõuab suilt ainult see palk:

::: Kiida ja auusta neid täna. :::

Anded, mis wägewad wäed sinu kätte on uskun'd
Hoolfaste hoida, ja tarwita sind neid on käsk'nud,
Kauniste siis,
Ilm ei saa löbust weel täis;

::: Pärast meid jääb weel küll ruumi! :::

Ehk sinu elu sul mõni lord hästi ei meeldi,
Nõuad wast seda, mis saatuses sinule keeldi;
Tühine nõuu —
Jäta, mis käib üle jõuu!
∴ Dnnis kes omaga rahul! ∴

Kriitikalae.

Waatjin kava tare nurgast,
Viimaks ast'jin peidu urkast,
Teretajin Gesti wendi,
Tahtjin laulda, tahtjin kõndi.
Aga jüda tundis hirmu,
Kartis kärbest, kartis parmu;
Tundmist waja Gesti keelel, —
Kannel pole hästi häälel. —
Suitsetades hääl mul kõrin,
Wast ehk tõuseb jellest nurin.
Linnades küll olen käinud;
Kriitikat ma pole näinud,
On wiist hirmus suure juuga
Küünraga saab mõõta lõuga,
Silmad nii kui juustu käiad,
Hoiad kõrwa, kus ja hoiad?
Peaks ma teadma, kus ja elad,
Kust ja tuled ja tõrwa walad,

Kül ma katjufš meelitada,
Suuri põski jilitada.
Sul on jõudu, jul on rammu,
Astud hirmus pika samm;
Hoian ennast kumarkile, —
Ehš wast astud minust üle.

Sisu.

	Lht.
1. Geskõne	3
2. Hoiatusjeks	5
3. Veinaja armuke	7
4. Soow teise maailma	9
5. Wiimane lahkimine	10
6. Sündimise päewaks	12
7. Armsamale	13
8. Pauline	14
9. Ekfinud armastus	15
10. Selge armastus	17
11. Petetud noormees	18
12. Lahkimuse	21
13. Ekfinud neiu	22
14. Saatuise wangis	25
15. Raskelt petetud	30
16. Siniilm	33
17. Oh jõuaks	35
18. Linakolkija	36
19. Glu	39
20. Hoiatus	40
21. Rimbatus	42
22. Sündimise päewaks	44
23. Kriitikale	46

An 903
Lauki

6 5
Sind 15 kop.
2 2